Roll No……………………….
Signature of Invigilator ………

Paper Code

BV-301

पतंजलि विश्वविद्यालय

University of Patanjali
Examination March-2021

बी. ए. व्याकरण, तृतीयसत्रम्
व्याकरणम्, प्रथमपत्रम्
संस्कृतव्याकरणम् (क)

समयः - होरात्रयम् पूर्णाङ्काः ७०

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य सप्तत्यङ्काः निर्धारिताः सन्ति, अङ्कनिर्देशः प्रतिखण्डं द्रष्टव्यः, सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(खण्ड -क)

(काशिकातः)

१. पृष्टेषु पञ्चसु सूत्रेषु त्रयाणां काशिकारीत्या व्याख्यानम्। (5 x3 =15)

1. धातोः कर्मणः समानकर्तृकादिच्छायां वा।
2. वासरूपोऽस्त्रियाम्।
3. गापोष्टक्।
4. लट शतृशानचावप्रथमा समानाधिकरणे।
5. सुप आत्मनः क्यच्।

२. पृष्टेषु सप्तसु सूत्रेषु पञ्चानां पदकृत्यम्। (3 x5 =15)

1. इजादेश्च गुरूमतोऽनृच्छः।
2. शल इगुपधादनिटः क्सः।
3. धातोरेकाचो हलादेः क्रिया समभिहारे यङ्।
4. कर्तरि भुवः खिष्णुच्खुकञौ।
5. सुप्यजातौ णिनिस्ताच्छील्ये।
6. अनुदात्तेतश्च हलादेः।
7. कर्मवत्कर्मणा तुल्यक्रियः।

३. पृष्टेषु सप्तसु वार्तिकेषु पञ्चानां व्याख्यानम्। (3 x5 =15)

1. अर्थवेद सत्यानामापुग् वक्तव्यः।
2. इच्छासनन्तात् प्रतिषेधो वक्तव्यः।
3. सुराशीध्वोः पिबतेरिति वक्तव्यम्।
4. सूत्रे च धार्यर्थे।
5. कर्मणि समि च।
6. गवादिषु विन्देः संज्ञायाम्।
7. आदि कर्मणि निष्ठा वक्तव्या।

४. प्रदत्तासु तिसृषु कारिकासु द्वयोर्व्याख्यानम्। (5 x2 =10)

1. शैषिकान्मतुबर्थीयाच्छैषिको मतुबर्थिकः।
   सरूपः प्रत्ययो नेष्टः सनन्तान्न सनिष्यते।।
2. धातु प्रकरणाद् धातुः कस्य चासञ्जनादपि।
   आह चायमिमं दीर्घं मन्ये धातुर्विभाषितः।।
3. उदात्तत्वाद् भुवः सिद्धमिकारादित्वमिष्णुचः।
   नञस्तु स्वर सिद्धर्थम् इकारादित्वमिष्यते।।

५. प्रदत्तेषु पञ्चसु शब्देषु/शङ्कासु त्रयाणां सिद्धिः/समाधानम्। (5 x3 =15)

1. ईहाञ्चक्रे।
2. अभयंकरः।
3. अदुग्ध।
4. किमर्थमिदमुच्यते यग्विधानेकर्मकर्तर्युप संख्यानम।
5. लडिति वर्त्तमाने पुनर्लड् ग्रहणं किमर्थम्?

--------------x--------------